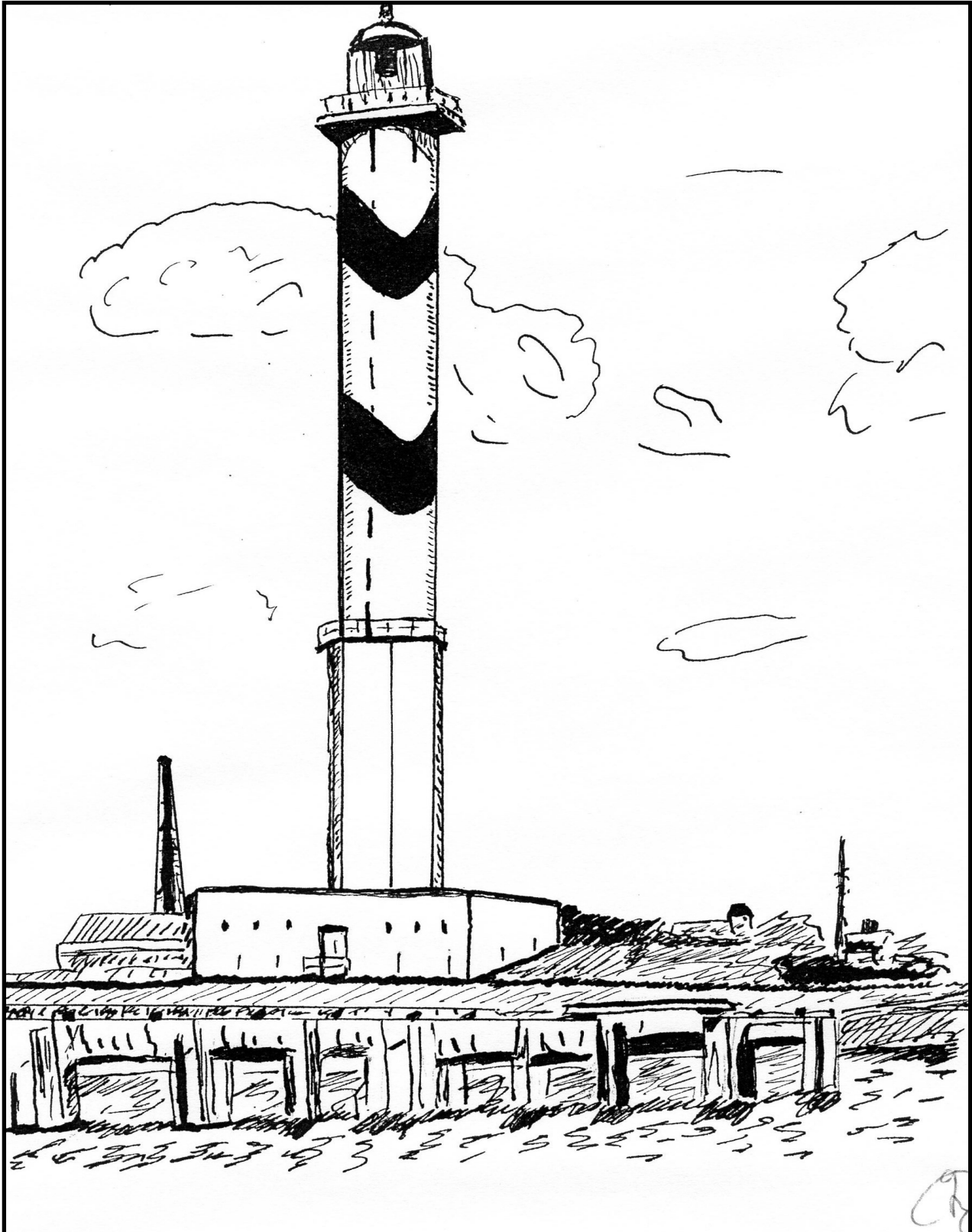

27ste JAARGANG - NUMMER 4 - 2015

OKTOBER - NOVEMBER - DECEMBER

GIDSENKRING LANGE NELLE OOSTENDE

Driemaandelijks tijdschrift—2015—Afgiftekantoor Oostende 1 P409072
Afzendadres Christinastraat 67 8400 Oostende

De coverblz. 2015 is getekend door wijlen Richard Quaegebeur.

IN DIT NUMMER

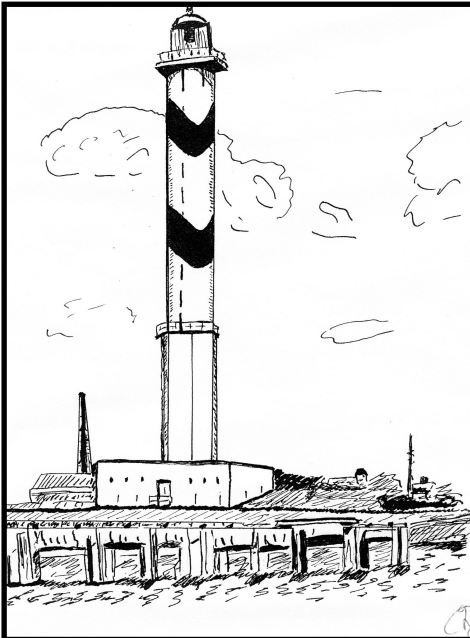
105 Voorwoord	Marc Loy
107 In memoriam Jaak Fonteyne	Redactie
110 Lidmaatschap 2016	Redactie
111 Activiteiten 2016 (januari—mei)	Redactie
116 Gelezen & gehoord & opgemerkt	Redactie
121 Einde WSV De Stormvogels	Jan Berkers
125 Ruitersstandbeeld Leopold I	Georges Ruys
132 Mijmeringen uit mijn jeugd (kerstmis)	Jeannine Laplasse

BEZOEK OOK ONZE WEBSITE
www.gidsenkringoostende.be

STEUNENDE LEDEN

**Beirens André +
Comeyne Boudewijn
Degelin-Selis
Dumarey Roger
Fonteyne Jaak +
Francier-Deman
Geldhof Ronny
Perdaens André
Provoost Anne
Van Hove Yasmina
Van Imschoot J.
Verborgh Johan
Versluys Willy**

Driemaandelijks blad van de Oostendse
GIDSENKRING LANGE NELLE vzw.
27ste jaargang
Nummer 4
Oktober - november - december 2015

Colofon

Voorzitter: Marc Loy

Verantwoordelijke uitgever:
Marc Loy
Albert I - Promenade 3 / 21
8400 Oostende

Eindredactie, vormgeving en correspondentie
Dirk Beirens
dirkbeirens@telenet.be

De medewerkers aan dit blad zijn zelf
verantwoordelijk voor de door hen
getekende bijdragen.

Overname van artikels/bijdragen **zonder
uitdrukkelijke copyrightvermelding**
mag mits bronvermelding.

Dispatching:
Tel. 059 80 73 81
e-mail: dispatching@gidsenkringoostende.be

Rekeningnummer: Gidsenkring
Lange Nelle vzw
BE91 3800 0491 8476

Lid wordt u voor 15€ per jaar.
Buitenland: 20€
Gezinskaart: 20€
Steunend lid: vanaf 25€

Website: www.gidsenkringoostende.be

Gidsenlokaal: Spaans Huisje
Christinastraat, 67 Oostende

Voorwoord

Van **B** naar

De samenleving, de burger en de omgangsvormen zijn in de voorbije halve eeuw danig veranderd: de braaf luisterende toerist anno jaren zestig is vandaag een mondige, kritische (wereld)burger; het ooit rijke Roomse West-Europa wordt gegijzeld door economische, politieke, ecologische en ideologische crises. Weg ook de stijlvolle handgeschreven brief of het vormcorrecte telefoongesprek: de communicatie - de selfie voorop - kanaliseert zich vandaag veelal ondoordacht want te vluchtig in woord en beeld via sociale media.

En de levende gids heeft zijn monopoliepositie verloren en moet concurrentieel optornen tegen audiogids, iPad, smartphone of vrijbuitende collega's. Reden temeer, zo vond onze oudste zustervereniging, de Gidsenkring van Brugge, die zich sinds een paar jaar koninklijk mag noemen, om niet alleen aan de structuur van de vereniging te sleutelen maar ook de relatie met klant en buitenwereld te restylen.

De vereniging koos, na veel brainstormen en het uitbesteden van een ontwerp voor een nieuwe huisstijl, voor een nieuwe look. 'Hello Bruges' wordt de nieuwe vlag die het divers aanbod aan themawandelingen, voordrachten, uitstappen en boekuitgaven dekt. "We stappen de 21ste eeuw in", zegt voorzitter Dirk Van Tieghem: "Onze naam: 'Gidsenkring 't Brugse Vrije' lag soms wat moeilijk voor pakweg een Spanjaard of Japanner. Daarom zochten we een sterke internationale naam. Alle gidsbeurten van de kring zullen voortaan onder de noemer 'Hello Bruges' aangeboden worden. Die naam selecteerden we uit de meer dan 500 voorstellen die we mochten ontvangen."

Visueel wordt het klassieke geëmailleerde gidsschildje 'Utile dulci' geruild voor een metalen pinpoint uit het universeel verspreide arsenaal van Google Maps. Een nieuw logo waarin de 'B' van Brugge golfjesgewijs centraal staat. En naast een nieuwe rechthoekige badge trekt de gids nu ook de straat op met gepersonaliseerde naamkaartjes van de kring en straks misschien ook een 'Hello Bruges'-regenscherm of -das uit het eigen merchandisingaanbod.

Vervolg op volgend blad

De ingrijpende facelift van de oudste van de 8 West-Vlaamse Gidsenkringen (met afdelingen in Brugge, Ieper, Kortrijk-Menen, Oostende, Roeselare, Tielt, Westhoek en Waregem) is ook af te lezen op de nieuwe, gebruiksvriendelijke website (www.hellobruges.com) waar we ter verwelkoming lezen:

Hello Bruges

Gidsenkring Brugge vzw biedt aan Bruggelingen en bezoekers van Brugge en wijde omtrek 'Hello Bruges' aan. 'Hello Bruges' gaat niet over sociale media, over virtuele kennismaking of over een app, maar over reële contacten van mens tot mens. Mensen die Brugge willen ontdekken in al zijn gelaagdheden. Mensen die de Bruggeling willen ontmoeten. Mensen die de stad van binnenuit willen voelen en kennen. 'Hello Bruges' geeft de bezoekers van de stad een warm onthaal. In functie van hun verwachtingen en interesses laten onze gidsen hen de stad zien op een boeiende en unieke manier. 'Hello Bruges' biedt verschillende wandelingen aan, zowel in Brugge

als in het Brugse ommeland. Ook de haven komt uitvoerig aan bod.

En ook nog: de gidsen van 'Hello Bruges' zijn allen enthousiaste mensen, trots op hun stad. Het zijn warme mensen die dit graag met anderen delen. Het zijn hoogopgeleide mensen, elk met hun specialiteit, die jou dolgraag hun stad tonen.

We wensen onze Oostendse gidsen hetzelfde toe.

Marc Loy
Voorzitter

*Het bestuur van de Oostendse
Gidsenkring Lange Nelle*

*heeft de eer en het genoegen om zijn leden
uit te nodigen op de
nieuwjaarsreceptie anno 2016*

Ze vindt plaats

*in het Spaans Huisje
Christinastraat 67 t/s
op zondag 31 januari
vanaf 11 uur.*

Graag **inschrijven** bij Patricia Veris op 059 80 62 39 of via mail:
patricia.veris@skynet.be zodat we voldoende kunnen "inslaan"!

Overlijden

Op 9 september 2015 overleed steunend lid André Beirens, 84 j, vader van redacteur Dirk Beirens.

Op 12 oktober 2015 overleed gidsend en steunend lid Jaak Fonteyne, 79 j, echtgenoot van mevrouw Chris Rousseau, leraar VVI op rust, stadsgids, oud-paracommando. (zie ook tekst hieronder en hierna).

In naam van alle leden en gidsen biedt de redactie haar blijken van oprecht medeleven aan de getroffen familie aan.

In memoriam

Jaak, onze buur & vriend

Vriendschap, dat is het wat mij het meest doet denken aan Jaak. Een hele goeie vriend, altijd bereid om te helpen. Hadden wij één of ander werktuig nodig, Jaak sprong dadelijk in zijn garage-atelier en niet lang daarna kwam het gewenste te voorschijn.

Door hem ben ik gids geworden. “Allez, Annie, jij spreekt toch goed Duits, dat hebben wij in onze kring nodig, en ook, jij bent een echte Oostendse”. Jaak was in alle geval ook een echte Oostendenaar, vol met anekdotes over zijn jeugd in zijn geliefde stad.

Wanneer hij zag dat mijn moeder Adrienne bij ons op bezoek was, kwam hij af. “Adrienne, vertel een keer”. En Jaak luisterde en genoot van al die echte Oostendse verhalen over ‘den oorlog’. Zijn thuis was aan de overkant van de straat. Samen met Chris vormde hij een heel hecht koppel. Ze hadden 5 kinderen: 1 dochter en 4 zonen.

Allemaal groeiden ze op in een warm nest. Aan de deur hing een schildje: altijd welkom! En dat was ook zo, Jaak en Chris waren heel gastvrij en hadden altijd een luisterend oor. Jaak was een klusser, een timmerman, tuinier, loodgieter, metser, ... noem maar op.

Maar bovenal een goede gids. Nooit ratelde hij een gidsbeurt gewoon af en tussen het vertellen van alle historische en culturele feiten in werd er herhaaldelijk hartelijk gelachen.

Jaak, gewezen para, beweerde het nooit koud te hebben. In de winter en in de zomer droeg hij liefst sandalen. Toen hij eens op bezoek kwam in Duitsland, het was in november, had ik hem aangeraden dikke kledij mee te brengen, want het is daar tamelijk koud. “Niet nodig, ik kan er tegen!” Maar de tweede dag van zijn verblijf bij ons droeg hij ‘3 pulls’ over elkaar...

We hebben samen veel gelachen. Dat en zijn droge humor zullen mij altijd bijblijven.

Jaak, wij nemen afscheid van jou met een lach en een traan. Lieve Jaak, we zullen je missen.

Annie Storme

Als huldebetoon aan Jaak publiceren we het verslag van zijn eerste LN-wandeling in 1989.

Jaak Fonteyne was één van de veertien stichtende en gidsende leden van de Oostendse Gidsenkring Lange Nelle. Hij leidde één van de eerste wandelingen georganiseerd voor onze eerste leden. Dat was een **havenwandeling op zondag 22 oktober** van 10 tot 12 uur ... in de tijd dat de geïnteresseerden nog vroeg moesten opstaan ...

Verslag Omstreeks 10 uur hadden een twintigtal dapperen zich verzameld aan de voet van onze eigenste Lange Nelle om onder leiding van gidsend lid Jaak Fonteyne de Oostendse voorhaven te verkennen.

Tien uur vijf: “Waar blijft Jaak?” - Tien uur tien: “Jaak is ‘t vergeten!” - Tien uur kwart: Jaak is er, ge - haven -d maar para-at.

De warme maar hardnekkige zuiderwind had hem van de fiets opgetild en tegen de grond gesmaakt. Half verdoofd belde hij bij collega-gids Patricia aan die hem na verzorging naar de vertrekplaats bracht.

Na menig excuus voor de valse start en de pijn verbijtend, vertelde Jaak over eb en vloed, vergeleek hij het Oostendse landschap van weleer met het huidige Land van Saeftinge en troonde hij ons mee naar het Vuurtorendok met hengelschepen, een oud marineschip nu seascoutsheem en een deel van de internationale Vlaanderen-vloot DC, alias ‘baggerfirma Decloedt’.

Vervolgens stegen we in het kielzog van de gids langs de afsluiting van het sportcentrum ‘Duin en Zee’ langzaam boven het bijna twee eeuwen oude Fort Napoleon uit. In een droombeeld zagen we de door moeraskoorts gevelde Spaanse krijgsgevangenen verrijzen en de onder dwang met miljoenen bakstenen gebouwde vesting bestormen. De trieste aanblik anno 1989 ontlokte bij veel wandelaars commentaar: “Schandalig! Wanneer gebeurt daar nu iets mee? Een troef voor Oostende naar de vaantjes.”

De lambadawind blies ons werkelijk naar beneden en juist voor we de Spinoladijk optuimelden, zagen we een joyrider met zijn pickup een perfecte koprol uitvoeren.

Jaak poseert hier samen met de gediplomeerde gidsen van de eerste & tweede lichte 1992

Wat verder, richting Oostende, onthulde Jaak het raadsel van de zand- en waterput rond de militaire installatie aan de Halvemaandijk, die zijn naam niet gestolen heeft. Zandwinning voor bouwdoeleinden en afwatering via pijpleidingen, wat wisten we nu ook. Bovendien leerden we dat zich in de oksel van het Oosterstaketsel een bumper-ressort-staketseltje bevindt om misleide of 'misstuurde' schepen op te vangen.

Vanop de Havengeulkaai konden we het uitvaren van een 'vliegende madam', volgens Julien Berard, vissersjargon voor de jetfoil Clementine of Stephanie, bewonderen. Aan de Churchillkaai lagen de vertrouwde 'schoendozen', de mailboten of ferries of 'malen' te wachten op de los- en laadkoorts.

En alsof Jaak hem besteld had als illustratie bij zijn verhaal over vissersvaartuigen, lag de bokkentrawler 'De Zwerver' uit Zeebrugge, klaar voor de afvaart in de Schutsluis.

Onze gids wees nog even op de goedbewaarde bunkers en de slipways en gaf dan het sein om over de sluisdeuren heen op zijn kosten in de vismijnkantine te gaan aperitieven. Weer een gezonde en leerrijke wandeling! Bedankt Jaak ... enne ... beterschap (Dirk Beirens)

April 1998 Westerkwartierwandeling olv Lieve T

LIDMAATSCHAP 2016

Het lidmaatschap 2016 gaat in op 1 januari 2016 en houdt in: ons driemaandelijks gidsenblad met activiteitenkalender, wetenswaardigheden, luchtige en wetenschappelijke bijdragen en deelname (gratis of tegen verminderde prijs) aan onze voordrachten, bezoeken, wandelingen en uitstappen.

Als exclusieve extra krijgt u het waardevolle jaarboek 2016.

Het lidmaatschap voor 2016 bedraagt:

- gewoon lid: 15 euro (buitenland 20 euro);
- gezinskaart: 20 euro;
- steunend lid: vanaf 25 euro.

De bijdrage kan worden overgeschreven met het ingesloten formulier op bankrekening **BE91 3800 0491 8476** van Gidsenkring Lange Nelle Oostende vzw, Christinastraat 67 in 8400 Oostende

**Om administratieve redenen ontvangt de kring uw lidgeld liefst
vóór 31 december 2015**

Als het leveringsadres verschilt van het adres van de opdrachtgever, wil dit adres vermelden in de mededeling. Leden met gezinskaart en steunende leden kunnen telkens met 2 personen aan de verscheidene activiteiten deelnemen.

Het bestuur dankt u alvast voor uw trouw, belangstelling en steun.

JAARBOEK 2015 voor de leden die lid zijn in 2015

EEN SAMENWERKINGSVERBAND VAN 9 WEST-VLAAMSE GIDSENKRINGEN

Beschuldigen, sta op (de ontstaansgeschiedenis van WO I)

Auteur: John Goddeeris

13 hoofdstukken in 160 blz.

Leden kunnen op vertoon van hun lidmaatschapskaart 2015 of andere legitimatie, dit jaarboek ophalen bij **Azuriet Reizen Kastanjelaan 3 - 8400 Oostende.**

Het boek kan ook, mits voorafbetaling van €4, op rekeningnummer **BE91 3800 0491 8476** t.n.v. Gidsenkring Lange Nelle vzw, met vermelding "Jaarboek 2014" opgestuurd worden aan de 2015-leden.

Extra exemplaren, prijs 10 euro (exclusief verzending) kunnen besteld worden bij Etienne Pitteljon via etienne.pitteljon@skynet.be

VRIJDAG 29 JANUARI 2016 : "VILLA MARITZA" DE BEWOGEN GESCHIEDENIS VAN EEN BELLE-ÉPOQUEVILLA & HAAR BEWONERS

door dhr. Rien Emmery

Vorig jaar is op de Albert I-promenade de historische "Villa Maritza" (bouwjaar 1885) gerestaureerd.

Over het verleden van het statige gebouw doen al lange tijd allerlei verhalen de ronde, waarin Russische gravinnen en zelfs geheime ondergrondse gangen de hoofdton voeren.

In een rijkelijk geïllustreerde presentatie zal bouwhistoricus Rien Emmery een overzicht geven van de geschiedenis van de villa en van haar opeenvolgende kleurrijke bewoners, om klaarheid te scheppen in feit en fictie. Ook in de feitelijke geschiedenis van de villa ontbreekt het namelijk niet aan fantastische verhalen en fascinerende anekdotes. Dit verhaal wordt gekaderd in de bredere geschiedenis van Oostende en van het architecturale erfgoed dat getuigt van haar uitbouw tot prestigieuze badstad.

'Villa Maritza', 'Villa Jane' en 'Villa des Dunes'
1950-1960
K.O.H.G.K. De Plate - collectie foto Luc

Afspraak: 19.30 uur Spaans Huisje, Christinastraat 67, Oostende
Maximaal 25 personen - Leden: gratis & niet-leden: € 2,5

Inschrijving verplicht bij Patricia Veris

op 059 80 62 39 of via mail: patricia.veris@skynet.be

VRIJDAG 12 FEBRUARI 2015 : DE TORRETJES VAN OOSTENDE

Geïllustreerd verhaal door Natacha Ghysel & JP Ragaert

In de 'Torretjes van Oostende' vergelijken Natacha Ghysel en JP Ragaert het huidige panorama van Oostende, gezien vanaf de Oosteroever, met dit van 100 jaar geleden. Ze doen dit door het verhaal te vertellen van de Torretjes die dit uitzicht domineren: Cirque, Carferry terminal, Station(s), de Mast, waterreservoirs en -torens, Peperbusse, Petrus en Pauluskerk, Stadhuis, Feestpaleis, Schouwburg, Europacentrum, Vlaggestok, Zeeliedenmonument, Kop van 't Hoofd

Hierbij zal de voordracht vooral gericht zijn op minder algemeen gekende historische feiten van de Torretjes. Ook zal een blik op de huidige situatie van deze monumenten geworpen worden.

Het verhaal van de Torretjes is samengevat in een kleurrijke folder, die als leidraad kan dienen voor een toeristische verkenning van de Torretjes en Oostende. — Leve de Torretjes van Oostende – Deze folder wordt elektronisch ter beschikking gesteld voor de deelnemers van deze voordracht.

Afspraak: 19.30 uur Spaans Huisje, Christinastraat 67, Oostende

Maximaal 25 personen - Leden: gratis & niet-leden: € 2,5

Inschrijving verplicht bij Patricia Veris

op 059 80 62 39 of via mail: patricia.veris@skynet.be

VRIJDAG 25 MAART 2015 : “MUZIKALE” VOORDRACHT VISSERS- & ANDERE ZEEMANSLIEDEREN

Door Doris Klausing

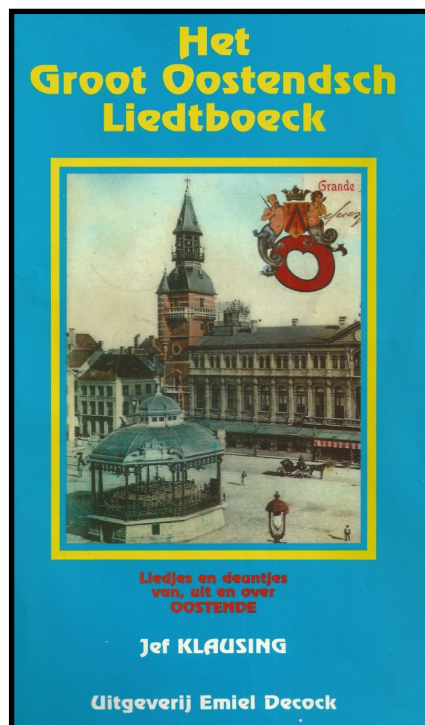
Liederen behoren, naast gebouwen en de lokale geschiedenis evengoed tot het erfgoedpatrimonium van een stad. Het ‘Zeelied’ staat bij mij centraal.

We volgen de sporen van **Jef Klausing**, auteur o.a. van ‘Het Groot Oostendsch Liedtboek’. Hij tekende voor mij de fundamenteën uit, mijn erfgoed dus. Mijn interesse ligt vooral in de evolutie en de achterliggende geschiedenis van zee- en vissersliederen. Liederen die het leven van zeemensen bezingen en hun werk, liefde, verdriet en heimwee schilderen in het ritme van klanken en woorden.

Met een **powerpointvoorstelling** duiken we in het verre verleden, **luisteren we** naar zeil- en hijsliederen, liefdes- en lamentatieliederen. Maar ook de Oost- Indiëvaart eist haar muzikale rechten op, evenals de zware vissersstiel, armoede, onmacht van vissersvrouwen die een grote kinderlast moeten torsen, verdriet voor hen die achtergebleven zijn en een drinklied voor de visser die veilig de Oostendse haven binnenvaart.

n.v.d.r. Op 23 november laatst stelde Doris Klausing haar boek ‘**Pekel en kabeljauw, het harde leven van de IJslanvaarders eind 1880**’ voor in het VLIZ (Vlaams Instituut voor de Zee). Er is o.a. een mondelinge getuigenis uit 1955 van een 88-jarige IJslanvaarder in opgenomen.

Afspraak: 19.30 uur Spaans Huisje, Christinastraat 67, Oostende
Maximaal 25 personen - Leden: gratis & niet-leden: € 2,5
Inschrijving verplicht bij Patricia Veris
op 059 80 62 39 of via mail: patricia.veris@skynet.be

ZATERDAG 16 APRIL 2016 :

VUURTORENWIJKWANDELING
Vuurtorenwijk of Opex (Ostende Phare et Extension)

Begeleiding door LN-gids Jeannine Laplasse

Op de Oosteroever van de Oostendse havengeul ligt de 'O.P.E.X.'-wijk. Deze wijk had in het verleden een heel maritiem tintje. De gezinnen die er woonden hadden rechtstreeks of onrechtstreeks een link met wat gebeurde op zee. Nu is daar heel wat aan het veranderen. Er is een residentiële villawijk bijgekomen en de Spuikom en omgeving kreeg een opfrisbeurt.

Rond het visserijdok verrijst een nieuwe trendy woonwijk en een kleinere Vismijnsite krijgt stilaan vorm. Catamarans voor het onderhoud van de windmolnparken hebben er hun thuishaven gevonden.

De stad Oostende heeft de overkant van zijn havengeul herontdekt. Tijdens deze wandeling met diverse invalshoeken nemen wij u mee door een minder bekende wijk van Oostende.

Foto = illustratie, niet de afspraakplaats (zie kaartinzet)

Afspraak: 14.00 uur aan het begin van de Voorhavenlaan, over de tramhalte 'Weg naar de vismijn' - duur: twee uur - afstand: ongeveer 3 km.

Maximaal 25 personen - Leden gratis & niet-leden: € 2,5

Inschrijving verplicht bij Patricia Veris

op 059 80 62 39 of via mail: patricia.veris@skynet.be

ZATERDAG 21 MEI 2016 : BEZOEK AAN DE BEGRAAFPLAATS STUIVERSTRAAT

Begeleiding door LN-gids Dirk Beirens

Zogenaamd "Nieuw kerkhof" als pendant van het "Oud kerkhof" aan de Nieuwpoortsesteenweg, Sinds 1927 gelokaliseerd aan zuidwestelijke straatzijde. Art-decogetinte kerkhofmuur van baksteen in wisselend metselverband; decoratie met kransen en toortsen; terugwijkend gebogen ge-

deelte met erin opgenomen zitbanken en gietijzeren toegangshekken tussen poortgebouwtjes, bureau en mortuarium, onder geknikte bedaking. Aanleg: rechthoekige perken met parallelle rijen graven. Centraal, recht pad geflankeerd door twee pleuranten (2m50) op hoge arduinen sokkel, naar ontwerp van Gentse beeldhouwer Geo Verbanck van circa 1917; sluiten aan bij oudere kerkhofmuur. Voorts respectievelijk, in vierkant opgestelde obelisk ter nagedachtenis van Oostendse vissers, aflijnende rozelaars, half rond perk met zerken oud-strijders en invaliden uit de Eerste en de Tweede Wereldoorlog aansluitend bij calvarieberg waar achter columbarium en strooiweide met bronzen sculptuur 'Levensboom' op betonnen paal naar ontwerp van Oostendse beeldhouwer J. De Maeyer van 1976. Verder: soldatenkerkhof Commonwealth, omhaagde joodse begraafplaats, begraafplaats voor moslims, kinderperk en een aantal markante graven van meer en minder bekende stadsgenoten.

(<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/dibe/relict/59139>)

Afspraak: 14.30 uur aan de ingang van de begraafplaats Stuiverstraat

duur: twee uur - maximaal 25 personen -

Leden gratis & niet-leden: € 2,5

Inschrijving verplicht bij Patricia Veris

op 059 80 62 39 of via mail: patricia.veris@skynet.be

DE KLEINE BOODSCHAP VAN YAHYA TERRYN (TAZ)

([HTTP://TAZ2015.THEATERAANZEE.BE/NL/COLUMN/DETAIL/DE-KLEINE-BOODSCHAP-VAN-YAHYA-TERRYN](http://TAZ2015.THEATERAANZEE.BE/NL/COLUMN/DETAIL/DE-KLEINE-BOODSCHAP-VAN-YAHYA-TERRYN))

Dat ze lelijk zijn. Foei lelijk! Die appartementen op de dijk aan zee. Ja die appartementen zien er erg erg erg lelijk uit. Vanop de dijk, het strand en vanuit de zee. Daar zijn we het olijk over eens. Stoute lelijke appartementen hier aan de Belgische kust.

Maar ze zijn zo leuk, die appartementjes op de dijk. Ze zijn zo aangenaam om in te zijn.

Zelf verschoot ik de eerste keer dat ik er was, in zo een erg lelijk en stout appartementje op de dijk. Op de derde verdieping! Want die zou samen met de vierde en de vijfde de besten zijn.

Als je op de derde in je zetel zit, zie je enkel het strand en de zee, alsof je voor de rest helemaal alleen bent op de wereld. Jij en de zee, jij en die eindeloze massa water.

Maar mits een minimale inspanning kan je ook lekker dijkturen. Je heerlijk vergapen aan de wat vreemde Vlamingen en Walen die onder je heen lopen, wandelen, waggelen, flaneren.

Allerminst imponeren. Misschien is die lelijke volgebouwde strook, die we dijk noemen wel het enige echte stukje België dat bestaat.

Misschien moeten we het maar mooi beginnen vinden, zoals we ondertussen leggings blijkbaar ook erg weten te appreciëren. Er zal namelijk nooit genoeg budget zijn om ze te verbouwen en er zal nooit genoeg politieke moed zijn om ze af te breken, en dat hoeft ook niet, ze zijn er.

Daarenboven, wie kent er niet iemand die er eentje heeft, een appartementje aan zee. Ze zijn van elke Belg, ze zijn van ons. We schamen ons ervoor maar ze zijn zo leuk.

Je wordt nergens beter wakker, je leest nergens aangener je krant, je eet nergens beter zelf gebakken griet met een garnaalsausje en je pulkt nergens beter een zeeslak uit haar huis dan in de tweedehandszetel op de derde verdieping van het appartement op de dijk aan de Belgisch kust. (vervolg zie website)

PRINTEN – PLOTTEN

KOPIEREN – DIGITALISEREN

INBINDEN – LAMINEREN

KANTOORARTIKELEN

STEMPELS – GRAVEERPLATEN

REPRODUX

Heilig Hartlaan 13

8400 OOSTENDE

Tel. 059/70.16.12

Fax 059/80.66.57

e-mail: reprodux@telenet.be

www.reprodux.be

81.987. Dat is het totaal aantal handtekeningen onder de petitie "Red de natuur in je buurt, Joke". Allemaal mensen die hopen dat minister Schauvliege natuurgebieden in de buurt, opgestart door lokale bewoners, niet zal laten vallen. Als het van de Vlaamse administratie afhangt, is het daar binnenkort misschien mee gedaan.

RED DE KEIGNAERT, JOKE!

Het gebied van de **Historische Polders in Oostende** was zo'n 3.000 jaar terug nog een veengebied, later overspoeld door de zee die een pak zand en zeeklei afzette. In de middeleeuwen werden deze schorren ingedijkt. Tijdens het Beleg van Oostende (1601 – 1604) groeven de Geuzen een bres in de duinen. Er ontstond een heel modderige vlakte met geulen waar het zeewater dagelijks binnen en buiten stroomde. Zo konden ze de belegerde stad beter verdedigen tegen de Spanjaarden. Deze geulen zijn momenteel nog zichtbaar in de polders als kreken, zoals de Keignaert-, Zoute- en Sluiskreek en Oude Straatkreek. Met de aanleg van dijken won men later het overstroomde land terug.

Ruim 15 jaar geleden gaf de stad Oostende een eerste aanzet tot de uitbouw van een prachtig natuurgebied en een oase van rust aan de rand van Oostende. Het stadsbestuur kocht 9 ha akkerland langs de westelijke oever van de Keignaertkreek in Zandvoorde.

In één adem werd het oorspronkelijke landschap met kraan en bulldozer hersteld, waarbij slenken en poelen werden gegraven en het historische grasland van weleer terugkeerde. In de daaropvolgende jaren werd het natuurgebied gestaag uitgebreid en ingericht in het kader van het natuurinrichtingsproject 'Oostendse Kreken'. De Stad gaf het natuurgebied vervolgens in erfpacht aan Natuurpunt, die het beheert in samenwerking met plaatselijke landbouwers.

Vrijdagavond 27 november vierde de erfgoedvereniging vzw Dement Oostende haar 10-jarig bestaan in het CC De Grote Post te Oostende. Met meer dan 170 genodigden was de viering een groot succes. Tijdens het officiële gedeelte sprak de minister-president van de Vlaamse Regering, de heer Geert Bourgeois, die nog steeds bevoegd is voor erfgoed, het publiek toe.

SPERRGEBIET (12 AUGUSTUS 2015) door Hans Jungerius (NL)

Het strookje duinen dat de hoge kustbebouwing van Oostende en Middelkerke van elkaar scheidt is doorgraven met tunnels en rijkelijk voorzien van bunkers. Waar men in vreedstijd de hemel in bouwt zoekt men in oorlogstijd bescherming onder de grond. De Duitse bezetter bouwde tijdens de Eerste Wereldoorlog in het domein Raversijde een batterij met kustgeschut. Hoewel de kanonnen bedoeld waren om de haveningang te verdedigen bleken ze -toen het

front tot een ijzingwekkende stilstand was gekomen- heel geschikt om de troepen langs het IJzerfront bij Nieuwpoort van vuursteun te voorzien. Vierentwintig jaar later waren de Duitsers terug en begonnen met de bouw van een moderne batterij.

Tegenwoordig zijn de overdekte loopgraven en bunkers voor het publiek opgesteld. In de bunkers zijn verschillende diorama's gemaakt die -in tegenstelling tot die in veel oorlogsmusea- wel goed zijn uitgelicht. Ook de etalagepoppen waarop de uniformen zijn tentoongesteld zijn voor de verandering compleet.

Ergens in Normandië bezocht ik eens zo'n museum waarbij de ene militair een arm moest missen, de andere slechts een half hoofd had en weer een ander uit niet meer dan een torso bestond. Voor de eigenaar van deze uit de hand gelopen militariahobby leek het niet veel uit te maken, zolang het uniform en de wapens maar kloppen.

Te midden van vakantievierende gezinnen volg ik braaf de voorgeschreven route en bewonder de nauwgezet gereconstrueerde bunkerinterieurs. In weerwil van wat je zou verwachten was de *Atlantikwall* bijna on-Duits gecompliceerd georganiseerd. Stond er in de bunkers groot kaliber veldgeschut opgesteld dan was de leiding in handen van *Wehrmacht*. Was het geschut afkomstig van een uit de vaart genomen oorlogsschip dan viel de batterij onder het commando van de *Kriegsmarine*. De batterij in de duinen van Raversijde werd gerund als een oorlogsschip; de bemanning sliep op aan kettingen hangende canvas britsen zoals op oorlogsbodems.

Vanaf de betonnen fundamenten van een verdwenen geschut kijk ik landinwaarts en zie -onder de grijze hemel- zo ver het oog reikt een vlakke die vol staat met stacaravans. De Recreatie-
steppe. Ze worden onder de misleidende foldernaam *chalet* aan de man gebracht en zijn gemaakt van plastic planken met houtnerf en de raampjes zijn voorzien van decoratieve luikjes die zijn vastgelijmd en dus niet dicht kunnen. Aan de andere kant, aan de

zeezijde zie ik onderaan de rij dunne duinen de tramlijn die de hele Belgische kustlijn volgt met daarachter het vrijwel verlaten strand. In één van de bunkers zag ik de foto's van hetzelfde strand tijdens de Tweede Wereldoorlog. Toen de zaken aan het Oostfront tegenliepen en iedere soldaat dáár kon worden gebruikt werd de hele kust -van de Spaans-Franse grens tot in Noorwegen- tot *Sperrgebiet* verklaard. Baden en strandwandelingen werden onmogelijk;

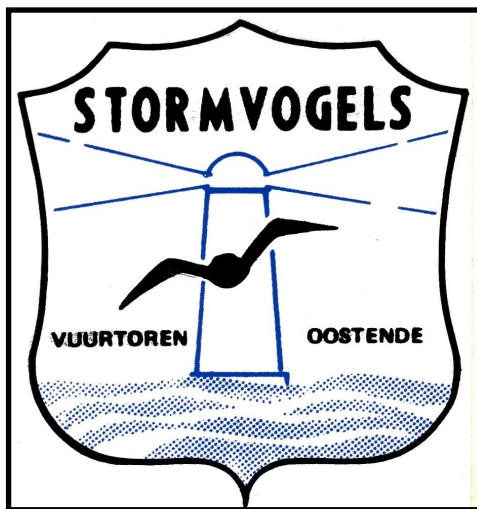
levensgevaarlijk ook want de stranden werden vol gezet met versperringen, prikkeldraad en landmijnen. In de duinen van Raversijde staat een collectie van deze strandversperringen opgesteld; ingegraven boomstammen en stalen en betonnen constructies -sommigen voorzien van explosieven- om de ontschepping tijdens de verwachte invasie zoveel mogelijk te hinderen.

Als ik later vanaf de boulevard -de zon is inmiddels doorgebroken- naar het op gang gekomen strandvertier kijk realiseer ik mij hoe tergend het des tijds moet zijn geweest. Vooral voor de kustbewoners; ruim drie jaar lang afgesneden te zijn van het strand, de branding en de vloedlijn.

(<http://www.hansjungerius.nl/sperrgebiet/>)

Het spijtig einde van een bloeiende wandelvereniging WSV De Stormvogels

Jan Berkers

In 1972 groepeerden zich op de Vuurtorenwijk te Oostende (in de volksmond beter bekend als de "Opex") enkele enthousiastelingen om de mensen aan te moedigen te fietsen, later werd dit wandelen. Deze mensen van het eerste uur waren Daniël Borgoo, Omer Vanhoutte, Eliane Desae-
ver, Eddy Vanhoornweder en Herman Defurne.

Hun uitstapjes beperkten zich in het begin tot de wijk met zijn talrijke bezienswaardigheden zoals de vismijn, de vuurtoren Lange Nelle, de Halve Maandijk en het Fort Napoleon.

Toen hoorde en las men over 'ingerichte wandeltochten' en dit vooral in de streek van Aalter en Beernem. Daar werd op dat ogenblik de wandelsport, in georganiseerde vorm, op gang gebracht. Men trok er al eens naartoe met de trein, met één auto, later met meerdere. Tijdens de tochten

van die beginnende organisaties keek men goed rond en werd intern de vraag gesteld: 'Kunnen wij ook een wandeltocht inrichten?'

En zo begon het: 30 deelnemers, 50 deelnemers en men was tevreden dat er zoveel volk was komen opdagen! Dit was het prille begin van de wandelclub.

Het clubje had nog altijd geen naam, overal werden 'stappers'- of 'trippers'-clubs gevormd, het werd een typische naam van de zee: **DE STORMVOGELS**.

Ondertussen waren er al 25 à 30 leden aangesloten, meestal familieleden en vrienden van de initiatiefnemers van het eerste uur.

Langzaam werden er meer wandelclubs geboren en meer tochten ingericht, zodat in 1976 werd besloten om aan te sluiten bij de toenmalige West- en Oost-Vlaamse WandelBond (W.O.W.B.),

een overkoepeld orgaan dat de wandelsport op gang bracht in Vlaanderen.

Wandelclub De Stormvogels kreeg het stamnummer 070. Sommigen kennen dit orgaan onder de naam van Vlaamse Wandel- en JoggingLiga (VWJL), later werd de naam gewijzigd in Aktivia, dé wandelfederatie.

Vanaf 1 januari 2016 fuseren de meeste Vlaamse wandelliga's tot **Wandelsport Vlaanderen**.

In 1983 overleed Daniël Borgoo, hij was jarenlang voorzitter/secretaris. Etienne

Faict nam toen het secretariaat over en deed dit enkele jaren onder verschillende voorzitters. Eliane Desae-
ver bleef toen nog alleen over van het startgroepje en ze bleef de functie van penningmeester waarnemen. Op 30 december 1991 werd Etienne Faict tot voorzitter verkozen en hij combineerde deze functie met die van secretaris .

Door de goede werking van de club en de gunstige positie in de Wisselbekerstand van de VWJL, namelijk in 1992 op de 6de plaats en in 1993 op de 8ste plaats, werd de club door de Liga aangesproken om in maart 1994 de Provinciale Wandeldag voor West-Vlaanderen in te richten, dit was in Oostduinkerke.

Deze wandeldag zorgde voor de club voor een nieuw record aan deelnemers per dag, nl. 3482! Dit was nog maar het voorgerecht, de hoofdschotel moest nog komen! De club werd door de Liga gevraagd om in **1995** de Nationale Wandeldag in te richten in Oostende.

Deze zware opdracht werd door het bestuur aanvaard, gewikt, gewogen en gepland. Tien maanden voorbereiding om alles in goede banen te leiden: het vinden van de nodige accommodaties, honderden medewerkers, leveranciers, parcours, controleposten enz. De Nationale Wandeldag 1995 werd het hoogtepunt voor de club.

Het stedelijk Openluchtcentrum Duin en Zee werd door 12.676 wandelaars overrompeld. Spijts de archi-slechte weersomstandigheden (wat wil je met zo'n clubnaam?), groeide deze Nationale Wandeldag uit tot een groot succes. Niet enkel voor wandelclub De Stormvogels maar ook voor de VWJL en de stad Oostende.

De viering van het 25-jarig bestaan op 26 april **1997** werd opgedragen aan alle clubleden. Dit gebeurde met een ruim bijgewoonde receptie, maaltijd en de nodige animatie. Ook kregen de leden de clubvlag te zien! De club zorgde ook voor het parcours, de bepijling en een controlepost bij de Lipton Ice Tea Walk te De Haan. Toen Lipton Ice Tea zich terugtrok, zorgde de club dat deze succesvolle wandeling bleef voortbestaan onder de naam Walk De Haan en gaf toen de organisatie over aan wandelclub De Hanestappers.

Azuriet Reizen

Uw Reis. Onze Passie.

Azuriet Oostende

Kastanjelaan 3

8400 Oostende

059/51 49 51

Azuriet Gistel

Stationsstraat 24

8470 Gistel

059/25 52 40

*U kan bij ons terecht voor zowel
pakketreizen als al uw à la carte
aanvragen !*

Toen in **1999** te Oostende het Ensorjaar plaatsvond, werd het initiatief genomen ook een Ensor-tocht in te richten. In samenwerking met Toerisme Oostende werd er vanaf het jaar 2002 een Halloween-tocht georganiseerd. Deze tocht veranderde van naam in 2011 naar 'Oostende in Kermis-sfeer'.

Op zaterdag 19 oktober 2002 werd het 30-jarig bestaan van de wandelclub gevierd!

Tijdens de viering werd Eliane Desaeve, bestuurslid vanaf het prille begin, verdiend in de bloemetjes gezet.

In het voorjaar van **2004** werd de bestuursploeg herschikt. Door gezondheidsproblemen zag Eliane Desaeve zich genoodzaakt om de taak van penningmeester door te geven aan Jacques Goudeseune. Vanaf haar oprichting was de vereniging een feitelijke vereniging. Op 14 juni 2004 werd hier verandering in gebracht door het oprichten van een vereniging zonder winstoogmerk (vzw).

Op 1 september 2004 verloor Eliane Desaeve de strijd tegen haar ziekte. Eliane werd in intieme kring begraven maar talrijke Stormvogels en vrienden waren aanwezig op de herdenkingsmis van 18 september.

Op de algemene vergadering van Aktivia (7/10/2006) werd voorzitter Etienne Faict opgenomen in de 'Orde van de Wandelaar' categorie 'merkwaardige figuren'.

Op de algemene ledenvergadering van 7 maart 2009 nam Etienne Faict ontslag als voorzitter en bestuurslid. Door de vergadering werd Etienne met algemeenschap van stemmen benoemd tot erevoorzitter van de club.

Vanaf toen nam Jan Berkens het voorzitterschap waar. De penningmeester werd Michel Mommeny die zo goed als mogelijk Jacques Goudeseune probeerde op te volgen.

Het zijn nu minder goede tijden voor verenigingen. De economische crisis speelt hierin een belangrijke rol maar de regelgeving van de hogere overheid maakt het voor een bestuur van een club niet gemakkelijker.

MORDAN

NATUURVLEES DOBBELAERE

Christinastraat 69 - 8400 OOSTENDE

Tel. 059/50 52 45 - Fax: 059/50 07 85

e-mail: denatuurwinkelmordan@skynet.be

(400 m² verkoopsruimte)

Openingsuren: 9.00 H. - 18.30 H.

Ook op zaterdag. Zondag gesloten

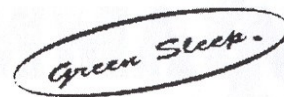
*De Natuurlijkste
zaak van de kust!*

**GREEN
SLEEP**

100% "NATUURLIJK"

SLAAPCOMFORT

(200 m² toonzaal, 1e verdieping)

Dieetvoeding, VERSE natuur-, vegetarische en biologische voeding.

Hormonenvrij vlees (vzw. Plattelandsontwikkeling)

Voedingssupplementen en sportvoeding. Natuurlijke cosmetica.

150 kruidenpreparaten uit eigen labo!

DESKUNDIG ADVIES VAN 4 PARAMEDICI EN HERBORIST

De club werd gerund door vrijwilligers. Daar knelde het schoentje. Het werd voor het bestuur steeds moeilijker om mensen te vinden die zich wilden engageren in het runnen van een wandelvereniging.

Daarom werd op de algemene vergadering van augustus 2014 de spijtige beslissing genomen om per 1 januari 2015 definitief te stoppen met alle wandelactiviteiten en de vzw te ontbinden.

Foto genomen bij de viering van het 40 jaar bestaan

laatste rij: voorzitter Jan Berkers, oud-penningmeester Jacques Goudeseune, bestuurslid Brigitte Cammaert, secretaris Willy Willem, oud-ondervoorzitter Angelo Delacauw, vooraan: bestuursleden Marilène Wiggeleer en Robert Packet met de Oostendse burgervader Jean Vandecasteele, gehurkt: bestuurslid Raymond Adelaere en penningmeester Michel Mommerency

Het Ruiterstandbeeld van Leopold I in Oostende.

Een samenvattend overzicht van de tijdslijn, vanaf de idee van oprichting tot de inhuldiging van het monument.

Georges Ruys

1865 december 10: de dood van koning Leopold I op zondag 10 december 1865 wordt plaatselijk aangegrepen om al het goede dat de man voor Oostende heeft verricht uitvoerig te berichten in de lokale pers. (1) / (2)

1865 december 11: tijdens gemeenteraadszitting van Oostende op 11 december 1865, daags na het overlijden van de vorst, stelt het raadslid Armand Termote (lib.) voor om een bronzen standbeeld voor de overleden koning op te richten, op het Wapenplein.

(Brons is een legering van koper en 10 tot 30% tin)

Omdat deze tussenkost niet vermeld was op de dagorde liet schepen Van Cuyt (lib.) opmerken dat het voorstel niet mocht besproken worden en naar de volgende zitting diende verschoven. *Van teamgeest gesproken.* (3)

1865 december 13: de eerste locaties van het beeld worden in de pers besproken: in het midden van de "Place d'Armes" of op de plaats van een der nog af te breken fortificaties. (4)

1865 dec. 14: op de volgende gemeenteraadszitting van 14 december 1865 wordt het punt nog even aangeraakt door burgemeester Jean-Ignace Van Iseghem (lib.) . Deze geeft verschillende redenen aan om nog te wachten met het project nl.: dat er al een schilderij hangt van de vorst tegen de schouw in de raadszaal en er zich een buste bevindt in enkele scholen, en dat de stad in volle expansie is, kortom dat er andere prioriteiten zijn. Hij belooft het voorstel te bespreken als het goede moment gekomen is. (5)

1865 dec. 16: “L’Echo D’Ostende” gaat graag mee met de oprichting van een standbeeld, en een lezersbrief stelt zelfs reeds de plaats en een inscriptie op de granieten sokkel van een bronzen standbeeld voor:

- A LÉOPOLD PREMIER, OSTENDE Reconnaissance 10 decembre 1865 -

“De plaatsing zou moet gebeuren op één der markten en even dominant zijn als bijvoorbeeld het standbeeld van Napoleon I te Cherbourg.” (6)

Zoals te verwachten, na de bezwaren geopperd tijdens de gemeenteraadszitting van 14 december 1865, sterft het project een stille dood.

Jaren later wakkeren de vele bezoeken en voorliefde van Leopold II voor de stad Oostende, terug het vuurtje aan om iets te doen voor zijn vader.

1895 sep. 17: dat goede moment waarvan sprake in 1865 kwam 30 jaar later, bur gemeester Van Iseghem (+1882) en raadslid Termote (+1888) waren toen al overleden.

Tijdens de gemeenteraadszitting van 17 september 1895 werd de vroegere intentie terug opgeroepen door het gemeenteraadslid Désiré Fermon. Als standplaats verkiest hij de Graaf de Smet de Naeyerlaan. (45)

Onder de toenmalige burgemeester Alphonse Pieters kwam er via de bevoegde commissies beweging in de zaak. De technische dienst van de stad kreeg de opdracht deze zaak te onderzoeken. (7)

De verschillende voorgestelde locaties voor de opstelling van het beeld bleven jarenlang voor polemieken zorgen:

- *op een der twee markten, (dec. 1865)*

- *op de “Place ‘d Armes”, ”Het Wapenplein” (dec. 1865)*

- *op een plaats der nog af te breken fortificaties, (dec. 1865)*

- *op de Graaf de Smet de Naeyerlaan (sept. 1895)*

- *omgeving maritieme sluis en nieuwe brug, Hazegras, (dec. 1898)*

- *op een heuveltje in het Leopoldpark, (dec. 1898)*

- *op de “Place de la Commune” (de Gemeenteplaats), (apr. 1899)*

- *op de “Place du Théâtre”, "Schouwburgplein" of "Komedieplein", (dec. 1900)*

huidige Marie-Joséplein

- *op de Zeedijk in het verlengde van de Vlaanderenstraat, (mei 1901)*

- *op de Square (die het 2e bassin moest vervangen na demping) rechtover het treinstation, (mei 1901)*

1898 dec. 20: die dag op de gemeenteraad komt enig schot in de zaak wanneer Fermon een verslag van de dienst Openbare Werken en Financiën dd. 15 december 1898 voorleest en uitpakt met het programma tot het uitschrijven van een openbare wedstrijd gericht aan de Belgische kunstenaars, tot het oprichten van een bronzen ruitersstandbeeld op sokkel van Leopold I.

Hoewel de intentie toen bestond een wedstrijd uit te schrijven is dit voorzeker nooit uit de embryonale fase geraakt.

1998 dec. 22: de kosten van het project worden in eerste instantie geraamd op 55.000 fr. en als standplaats verkiest men de omgeving van de maritieme sluis en de nieuwe brug over de Brugse vaart en het park (Hazegras). (8)

Raadslid Duchateau ziet liever een standplaats in de stad omdat het beeld van veraf moet zichtbaar zijn, zoals op een heuvel in het Leopoldpark. Men besluit te wachten om een standplaats te kiezen tot het zover is. Daarop volgt nog een dispuut in de raad of het al dan niet een ruitersstandbeeld hoeft te zijn. (9)

Het ruiterstandbeeld van Leopold I op het Leopold I-plein, richting Kemmelbergstraat.
1950-1960

K.O.H.G.K. De Plate — collectie foto Luc

1899 maart 28: een voorstel wordt overgemaakt aan koning Leopold II: de plaatsing van het beeld in de omgeving van de nieuwe brug aan het park en de bassins, ofwel op de “Place de la Commune” (10)

1899 maart 29: een verslag van de dienst Openbare Werken dd. 29 maart 1899 geeft als beste locatie de “Place de la Commune” aan.

1899 april 13: de koning geeft zijn advies en de “Place de la Commune” wordt nu als standplaats gekozen.

1899 april 13: een wedstrijdprogramma zal overgemaakt aan de Belgische beeldhouwers. De burgemeester stelt voor alles over te dragen aan de meer competente instanties, de Koninklijke Academie voor Schone kunsten en de Monumentencommissie, men gaat hiermee akkoord. (11) / (12)

1899 juni 06: het programma van de wedstrijd voor het standbeeld wordt gewijzigd op de gemeenteraad van 6 juni 1899 volgens de wensen van de Koninklijke Monumentencommissie. (13) / (14)

1899 juli 13: inmiddels heeft de provincieraad een gunstig advies gegeven om een subsidie toe te kennen aan Oostende voor de oprichting van het monument. (15)

1899 juli 16: de provincieraad keurt enkele dagen later de subsidie goed t.b.v. 10.000 fr.

1899 juli 17: de lokale kranten hopen dat de wedstrijd weldra geopend wordt voor de Belgische kunstenaars. (16)

1899 december 28: *coup de theatre*, de regering die tussenkomt voor het grootste deel van de kosten van het project, heeft beslist dat er geen wedstrijd komt maar dat het werk zal toevertrouwd worden aan beeldhouwer D... (bedoeld wordt hier graaf Jacques De Lalaing) (*Londen*° 1858, + *Brussel* 1917)

Graaf Jacques De Lalaing was zowel schilder als beeldhouwer, hij studeerde eerder bij Jean Portaels en Thomas Vinçotte.

De stad Oostende kan niet anders dan beslissen dat de wedstrijd tot het oprichten van het standbeeld voor de Belgische beeldhouwers wordt stopgezet. (17)

De gemeenteraad liet moeiteloos het project over aan de regering en de Koninklijke Academie voor Schone Kunsten. Die besliste bijna direct te verzaken aan een wedstrijd en het werk toe te kennen aan een gerenommeerde kunstenaar graaf De Lalaing lid van de Afdeling Schone Kunsten der Koninklijke Academie van België (hij werd daar directeur van 1904 tot 1913).

Deze kunstenaar bezat toen al een ruime bekendheid en waardering met historische uitbeeldingen op schilderijen en met grootse beeldhouwwerken in marmer en brons, op openbare plaatsen zoals o.m.:

“Mast met tijgers” 1887 in de Voltairelaan te Schaarbeek,

“De Drie Leeftijden van de Mensheid” 1898 op de Square Ambiorix te Brussel,

“Monument gesneuvelden Slag van Waterloo” 1890 op het Kerkhof te Evere en vele andere. (46)

1900 januari 25: enkele weken later eind januari 1900 lezen we dat graaf De Lalaing op bezoek is in de stad. Hij werd op donderdag 25 januari opgewacht door verschillende schepenen en de stadsingenieur. Het gezelschap werd met koetsen naar al de mogelijke locaties gereden. De Lalaing is weinig opgezet met de keuze van de “Place de la Commune”. De discussie over de juiste plaatsing neemt in hevigheid toe.

1900 september 01: ondertussen werd met De Lalaing de aankoopprijs voor het monument bedongen: 85.000 fr. De stad zou daarvan 53.750 fr bijdragen, de staat 21.250 fr en de provincie 10.000 fr. (47)

1900 januari 27: er wordt geopteerd om niet de “Place de la Commune” maar een heuvel in het Leopoldpark als standplaats te verkiezen. (18)

1900 april 16: schepen van Schone Kunsten August Liebaert gaat enkele maanden later, op maandag 16^e april, op bezoek bij graaf De Lalaing om de vorderingen aan de maquette van het standbeeld te zien. (19)

1900 juni 03: de maquette is afgewerkt en goedgekeurd door de regering. Het eigenlijke gieten kan beginnen. (20)

Denk nu niet dat graaf De Lalaing in een boezeroen, in zijn achtertuin en in zijn eentje onder een afdak beschut tegen de regen aan de slag ging met het gieten van een beeld van bijna 3 ton.

De bekende bronggieterij J. Petermann te Sint Gillis- Brussel voerde de meeste opdrachten van De Lalaing uit.

1900 september 03: de krant bericht dat in één der gebouwen van het Parc du Cinquante-naire te Brussel graaf De Lalaing aan het werk is aan het ruitersstandbeeld. (21)

Het betreft hier wel de samenstelling der onderdelen van de gietvormen en de laatste afwerking van het bronzen beeld.

1900 november 20: de inhuldiging wordt voorzien begin van het seizoen volgend jaar, grote feestelijkheden zullen worden ingericht en men verwacht de Koninklijke familie. (22)

1900 december 01: de krant kan enkele foto's inzien van het plaasteren beeld waaraan nog enkele attributen ontbreken: het zadel, het hoofdstel en het zwaard. (23)

1900 december 04: men denkt dat het vallen van de bladeren achter de heuvelrug op het Leopoldpark een te somber beeld zou scheppen bij het standbeeld. Om die reden wordt “la Place du Théâtre” als mogelijke nieuwe locatie naar voor geschoven. (24)

1900 december 30: de bekomen subsidies worden ingeschreven: van de Staat 25.000 fr. en van de provincie 2.000 fr. ? (25)

1901 maart 07: het standbeeld zal ingehuldigd worden begin juli, waar eerder nog het Leopoldpark als locatie werd vooropgesteld wordt nu het einde van de Leopoldlaan in overweging genomen. (26)

1901 april 25: het beeld blijkt voltooid. (27)

1901 mei 11: men begint met het uitwerken der feestelijke gebeurtenissen bij de inhuldiging o.a. een uitvoering door 600 kinderen van de Academie, een optreden van bariton Jean Note van de Parijse opera, en de uitvoering van een Cantate “Een Koningslied”, met Vlaamse tekst geschreven door Eugène Van Oye (Torhout °1840, Gistel +1926) dichter en toneelschrijver en gedi-rigeerd door Mr Leon Rinskopf (Gent °1862, Deauville (Fr.) + 1915) (directeur van het Conser-vatorium te Oostende en dirigent van het Kursaalorkest). (28) / (48)

1901 mei 10: die dag rond 11 uur heeft men een proefopstelling van de maquette op ware grootte geplaatst op de rand van het Leopoldpark en daarna op de “Place de la Commune”. De meningen der experts over de plaats waren nog steeds verdeeld. Men denkt zelfs aan de “Place ‘d Armes”. Maar wat dan met de kiosk? De sokkel van het beeld blijkt te massief en te zwaar. (29) Het bronzen paard en ruiters alleen wegen 2,7 ton. (49)

1901 mei 11: volgens de kranten is de locatie nog altijd niet ideaal. (30) / (31)

1901 mei 14: nog altijd duurt de discussie voort over de plaats van het kunstwerk; men meent dat het monument voluit tot zijn recht zou komen op de Zeedijk recht tegenover de Vlaanderenstraat, met zijn 8 meter hoogte, (arduinen voet en marmeren sokkel gestut door 4 ionische zuiltjes met bezijden twee bronzen bas-reliëfs die nog niet afgewerkt zijn, en daarop het bronzen paard en ruiter) zou het op die plaats een echte blikvanger zijn. (32)

1901 mei 16: na enig commentaar stelt de Carillon tenslotte de plaatsing voor op de Square die het 2^e bassin moet vervangen na demping, rechtover het NMBS-station. (33)

1901 mei 23: ook onder de lokale bevolking zijn de meningen over de standplaats van het monument grondig verdeeld. “De aarzeling waarmee de beslissing genomen werd, bewijst genoeg dat er in Oostende geen ideale plaats is om het monument op te stellen, men moet het dan maar plaatsen waar de opstelling het minste overlast zal geven.” Aldus de krant. (34)
Even nog dreigt er een nieuwe discussie te ontstaan, moet het paard met zijn kop of zijn staart naar het kursaal gericht zijn?
De statige rechte houding van de ruiter doet besluiten dat hij op weg is naar het kursaal toe en er niet vandaan komt.

1901 juni 20: de kogel is door de kerk, de tijd begint te dringen. De afbakening op de “Place de la Commune” is begonnen. (35)

1901 juni 22: de inhuldiging van het standbeeld voorzien op de nationale feestdag van zondag 21 juli wordt uitgesteld naar de maand september. De krant vindt het spijtig en stelt 15 augustus voor met als bijzondere reden dat op die dag de harmonie van Lens samen met 90 pompiers van die stad op bezoek komt die een congres van brandweermannen komen bijwonen. (36)

1901 juli 14: een nieuwe datum voor de inhuldiging wordt vastgelegd op 5 augustus 1901. (37)

1901 juli 22: het standbeeld en toebehoren zijn aangekomen op de “Place de la Commune” op maandag 22 juli. (38)

1901 juli 23: het programma der feestelijkheden bij de inhuldiging wordt vrijgegeven. Vanaf zondag 4 augustus om 20 uur: luiden der klokken, kanonschoten en spel op de beiaard. Om 21.30 uur een concert op de Place d’Armes door de harmonie Euterpe, verlichting van het stadhuis en kiosk. Maandag 5 augustus vanaf 8 uur luiden weer de klokken en speelt de beiaard en de batterij van de burgerwacht schiet met het kanon.

Om 11 uur volgt dan de inhuldiging van het standbeeld. Uitvoering van de Brabançonne door 500 leden van de muziekacademie o.l.v. M. Rinskopf die daarna een cantate zal dirigeren. Na het ceremonieel gedeelte volgt een defilé van de lokale verenigingen, de burgerwacht en het leger. ’s Avonds is er een galabal in het Kursaal en vuurwerk op het Westelijk strand. (39)

De verenigingen die deelnemen aan de inhuldiging komen samen op de Place d’Armes om 9.30 uur. Ze vormen een optocht die vertrekt om 10 uur langs de boulevard Van Iseghem richting Place de la Commune: het leger, de burgerwacht, de laatste 4 combattants van 1830 met hun vaandel, de harmonie Euterpe, de Leopoldisten (soldaten gediend onder Leopold I), 400 vertegenwoordigers van 21 lokale verenigingen, zoals de vereniging der redders en nog vele anderen. Negen buitenlandse verenigingen uit Roubaix, Tourcoing en Lille. 24 Gendarmen te paard zorgen voor de ordehandhaving ter plaatse. (40)

De plechtigheid wordt dus goed voorbereid, de burgerwacht zorgt vanaf 9.45 uur voor de orde langs de weg vanaf de de St.- Petersburgstraat (= n.v.d.r. de huidige L. Spilliaertstraat), en het muziek staat al opgesteld op de hoek van l’Avenue Charles Janssens. (41) / (42) / (43)

1901 augustus 05: onder een stralende hemel en met een enorme mensenmassa werd het standbeeld eindelijk ingehuldigd.

Koning Leopold II en Prinses Clémentine en Prins Albert waren aanwezig naast een ontelbaar aantal prominenten en buitenlandse afgevaardigden. De gebeurtenis werd gevolgd door 28 buitenlandse journalisten wat uitzonderlijk was in die tijd. (44)

De bronzen bas-reliëfs aan de noordwest- en zuidoostzijde met vaderlandse allegorieën voorzien van opschriften "OSTENDE À LEOPOLD I" en "IN 'T JAAR DERTIG" werden later aangebracht. (50)

Bronnen:

(1 - 44) De lokale kranten tussen 1865 en 1901: "L'Echo D'Ostende" en/of "Le Carillon"

(45) Web: www.Oostende.nostalgie.be

(46) Web: <http://www.hetstillepand.be>

(47) De Plate september 1999

(48) Oostendse Historische Publicaties "Het Conservatorium van Oostende"

(49) Web: Flickr

(50) Web: <https://inventaris.onroerendergoed.be>

Leopold I-plein z.nr. Bronzen ruitstandbeeld van koning Leopold I op hoge marmeren sokkel gestut door vier Ionische zuiltjes waartussen aan noordwest- en zuidoostzijde bronzen bas-reliëfs met vaderlandse allegorieën resp. voorzien van opschriften "OSTENDE À LEOPOLD I" en "IN 'T JAAR DERTIG"; omgevend perk in ruitvorm. Beschermd als monument bij K.B. van 22/09/1981. (<https://inventaris.onroerendergoed.be/dibe/relict/77709>)

Aanvulling redactie

Militaire plechtigheid aan het monument van Leopold I door een afdeling van de Zeemacht.

Links achteraan hotel Piccadilly-Picardy, Leopold I-plein 4.

Het hotel had 52 kamers en was voorzien van lopend water en centrale verwarming, had 3 badkamers en was het ganse jaar open.

Foto 805 x 805.

(<http://www.deplate.be/trefwoorden/leopold-i-plein#.VlrUIPkveM8>)

Website K.O.H.G.K. De Plate

“ ...3 x Sfffr ... Hallo, 165 ...” (1)

Mijmeringen uit mijn jeugdjaren

Jeannine Laplasse

Het is een frisse zonnige namiddag even voor kerstdag.

Mijn wederhelft en ikzelf zijn aan het kuieren langs de Hendrik Baelskaai. Wij zijn beiden opgegroeid op den OPEX. De kaaien, de vismijn, het staketsel, de duinen, de Spuikom en het Fort Napoleon dat waren onze speelterreinen. Elke vakantie op zoek naar een nieuw avontuur.

Die vrijheid hadden wij nog om alles te verkennen en uit te proberen maar... het mocht geen frank kosten! Daardoor waren wij als jonge snaken zeer creatief met dingen die wij langs onze speurtochten vonden. Vissen in de Spuikom bijvoorbeeld, dat werd met een zelf ontworpen hengel gefikst, een wilgentak met een stuk korre garen(2), een gekromde sluitspeld als haak en een worm erop. Ik zie mijn broer nog geduldig zitten wachten langs de glooiing van ‘de pit’(3). Als dat lukte was het gegarandeerd een beet van een grote krab.

Het is rustig geworden langs de ooit zo drukke H. Baelskaai. In onze jeugdjaren 1950-‘60 lagen de kaaien op verkoopdagen vol aangemeerde vissersvaartuigen. Het was de tijd dat één visser door zijn werk op zee, werk gaf aan wel twintig arbeiders aan wal... Maar helaas de tijd staat niet stil, overbevoering en reglementeringen opgelegd door de Europese Unie hebben ertoe geleid dat de visserij fel is afgeslankt. Om ons heen kijkend zien wij dat de nieuwbouw hier langs deze zijde van het visserijdok reeds een serieuze hoogte aanneemt. Vol verwondering nemen wij het veranderd sfeerbeeld in ons op, een ‘Trendy woonwijk’ in wording. Een groepje krijsende meeuwen trekt

onze aandacht. Ik dacht zo bij mezelf, dit zijn nu de enige die trouw gebleven zijn aan hun omgeving.

Onbewust begin ik te mijmeren over mijn onbezorgde jeugdjaren halfweg de jaren negentien honderdvijftig. Zo begreep ik als klein meisje niet, dat een visser, de tijd die hij aan wal was, dit uitdrukte in nachten. Zo hoorde ik bij mij thuis, dat mijn vader Marcel voor 3 nachten thuis was en de vierde dag terug naar zee ging. Later toen ik zelf gehuwd was, begreep ik dit beter. Moet je je even het leven van mijn vader voorstellen: veertien dagen op zee met vijf mannen op een vaartuig met afmetingen 22 m. bij 6 m. (0.279) speelbal van het zeegeweld, hard labeur, om de 3 uur de netten inhalen, vis gutten, netten herstellen en tussen twee slepen in een paar uur in ‘je nest of kooie’ (kajuit) kruipen. Dit slaapmoment gebeurt in de visserij met kleren en al aan. Als het tijd was om de netten op te halen dan werd er van ieder bemanningslid verwacht vlug op het dek te staan. ‘Als er vis op dek ligt, moet er gewerkt worden’ hoor ik mijn vader nog zeggen. Hun loon (%) hing er immers vanaf. Geen wonder dat vader uitkeek naar de nachten aan wal, propere lakens, een warm vrouwtje (Marcel & Adronie = mijn ouders) naast zich en altijd nieuwe liefde

Ik denk even terug aan de periode rond de kerstdagen. Van mijn vader mag ik zeggen dat hij een 'succesvol visser', was. Met deze uitspraak bedoel ik 'dat hij feeling met de natuur had' om de vissen op te sporen. In de jaren vijftig stond er in de stuurhut van zo'n doorsnee middelslag trawler die mijn vader had, een kompas, radio en zeekaarten maar niets van apparatuur. Het is pas begin de jaren zestig dat de apparatuur om de vis op te sporen geïnstalleerd werd en betere vistechnieken ontwikkeld werden.

Als eerste aankomen met je vaartuig op de plaats waar vis te vangen was, voor de ganse vloot erop af kwam, dat was de kunst, je had het of je had het niet. Als schipper hield mijn vader nauwlettend het gedrag van de vogels in het oog, een verandering van kleur in het zeewater (visscholen) dat was eveneens een goede indicator. Ik zie nog het schriftje van 'De Zaaier' waarin hij met potlood de periode en de locatie noteerde waar hij vis had gevangen om het volgend jaar rond dezelfde periode nog eens op die plaats te proberen. Wanneer in de zomer het schip een opknapbeurt kreeg en er vreemd werkvolk aan boord kwam, werd dit schriftje meegenomen en thuis bewaard. Was hij bang voor spionage?

Het gebruik van een codetaal op de radio onder bevriende collega's om te laten weten dat er op zijn visplaats vis zat was algemeen bekend. Zo herinner ik mij dat in het haringseizoen (okt-febr.) zelfs naar het thuisfront codetaal gebruikt werd. Wanneer de machinist via Oostende Radio naar zijn vrouw riep om te laten weten hoe laat hij ongeveer de haven zou binnen varen, dan was het aanroepgetal dat normaal zijn huisnummer was veranderd in het aantal zakken haring (5) dat ze gevangen hadden. Zo wisten mijn moeder en de machinist zijn vrouw op het thuisfront al dat ze een mooie vangst aan boord hadden.

Kerstavond in nummer 165

Bij ons thuis was kerstavond gezellig maar het was geen eetfeestijn. Met ons drieën, moeder, mijn vier jaar oudere broer Henri en ikzelf zaten wij knus bij de versierde kerstboom met kribbe. Moeder deed haar best om sfeer en wat versnaperingen op tafel te brengen, maar vader was er nooit bij.

Hoe kwam dit? Al jaren was het gebruikelijk dat bij heel wat families er op kerstavond of-dag kalkoen opgediend werd als feestmaal, dat bedeelde goed voor een groot gezelschap. Welnu als je in de vissersstiel zat, dan wist je als je de week voor Kerstdag je gevangen vis wilde verkopen om thuis te zijn met Kerstdag, er niemand van de groothandelaars je vis kocht. Zelfs de ambulante visleurers gingen niet gaan leuren naar het hinterland en Wallonië in de week voor kerst.

Binnenkomen met je vaartuig voor Kerstdag en dan aanmeren tot de eerste volgende markt na de feestdag was zeker geen optie. In die periode waren de bewaringsmogelijkheden nog eenvoudig. Met het vaartuig ging je ijs bunkeren aan de ijsfabriek voor je een veertiendaagse zeereis begon. Wanneer na veertien dagen een vaartuig een paar dagen in het warmer water van het visserijdok lag, dan ging het ijs onderin het vaartuig smelten en je vis was kapot. Dus als je graag een mooie frank voor al het werk van je bemanning wilt, dan kwam je pas na Kerstdag aanmeren om je vis te veilen.

Op kerstavond zaten moeder, mijn broer en ik op het met vader afgesproken uur voor een krakende radio, wachtend op zijn herkenningstoon gevolgd door ons huisnummer 165. Door het radiogekraak heen op een speciale golffrequentie via Oostende Radio kon je hem met veel geluk horen. Het waren drie lange fluittonen na elkaar en 165, dan kwam de stem van mijn vader door het gekraak heen.

“Hallo, hallo, goedenavond Adronie, Henri en Jeannintje; voor allemaal een zalig en gelukkig kerst, alles aan boord is oké., mooi weertje, enz “ En dat was het. Later op de avond gingen we met ons drietjes samen naar de middernachtmis. Ik moet eerlijk bekennen dat ik vaak gevochten heb tegen de slaap. Achteraf nog zalige kerstwensen en wat keuvelen in de kou voor de kerk met andere familieleden. Bij de thuiskomst nog een warme chocolademelk drinken en met een warme rubberen waterkruik ons koud bed in.

Kerstdag op verplaatsing

Op kerstdag zelf mochten wij met ons drieën mee aanschuiven bij het gezin en de schoonfamilie van de zus van mijn moeder. De hoofdmenu was.... kalkoen. Moeder en ik waren al om 9 uur bij mijn tante om aan de voorbereidingen te helpen.

Mijn taak was het dessert, slagroom met suiker opkloppen en vers fruit snijden. Met het versieren van de tafel was ik nog een tijdje zoet terwijl in de keuken mijn tante en mijn ma de potten deden pruttelen. En mijn broer ... die deed er alles aan om uit het vizier van de dames te vluchten.

Na een gesmaakt kerstmenu was het tijd om cadeautjes uit te delen.

Dit was een spannend moment voor mijn tante. Het was uitkijken naar de reactie van haar schoonmoeder. Haar ritueel bestond erin eerst goed het gekregen cadeau bekijken, dan informeren of het ding in andere formaten en kleuren beschikbaar was. Finaal was het aftasten waar het gekocht was en of ze nog het aankoopticket had.... De nicht van mijn nonkel en haar man Pier, waren eveneens deel van het gezelschap. De komische noot aan tafel werd door Pier gebracht. Als hij het nodige nat door zijn keel had gekregen begon hij te zingen en van zo' n schalkse ruiters kon je van alles verwachten. Zo herinner ik mij het lied over 'Die mooie molen, daar woont een meisje waar ik zo veel van hou... In het begin was de tekst van het lied heel herkenbaar en zong iedereen mee, maar het einde dat had hij er kennelijk zelf aangebreid. De molenaar 'zijnen' molen had bij het meisje te lang gedraaid al op dezelfde plek....'haar buikje begon te zwellen enz....' Iedereen begon te lachen en ik lachte mee. Al begreep ik de zinspel van de molenaar zijnen molen niet. Als 10-jarig meisje had ik met mijn speelvriendinnetjes het wel al eens gehad over vanwaar de kindjes kwamen. Wij hadden wel een sterk vermoeden dat het uit de buik van de moeder kwam maar hoe? Een vriendje van ons zijn grootmoeder uit Oostduinkerke had veertien kinderen ter wereld gebracht. Het was toch niet mogelijk, dat de buik van dat vrouwmens hiervoor ieder keer opengesneden werd ...Nee ik was toen nog niet ver geraakt met het vraagstuk kindjes maken en kopen.

Enfin al bij al het was toch een gezellige kerst.

Verwijzingen

- (1) Ons gezin woonde toen op de Dr. Edw. Moreauxlaan, **165** op de Vuurtorenwijk. (O.P.E.X)
- (2) Korre-garen is een stuk Manillatouw waarmee in die periode de visnetten gebreid werden.
- (3) De Spuikom werd door de Opex-rakkers ook eenvoudigweg 'de pit' genoemd.
- (4) 'Zak haring': haring is een vissoort die in groep (scholen) gedurende de winterperiode voorbij trekt (okt.-febr). Als je geluk had die te traceren dan kon je in één nacht een visruim vol haringen vangen. Om de netten niet te scheuren bij het binnenhalen van de vangst werd het visnet opgedeeld in zakken. Zo'n vruchtbaar haringseizoen kon uw jaarbesomming een flinke boost geven.
- (5) Bij het naar huisroepen langs Oostende Radio was het 3 x fluittoon gevolgd door ons huisnummer **165**, het herkenningssignaal voor vader.
Reder - Schipper 0.279 'Notre dame délivrez nous' tot 1964 (22 m x 6 m)
Reder 0.275 'Deo Volente' > schipper zoon Henri tot 1989 (28 m x 6,30 m)

ZEEVIS GROOT- & KLEINHANDEL

Van Haudt Patrick - Van De Wijnckel Christa

VISMIJNLAAN 134-135 > nieuw adres!!

8400 Oostende

T vismijn 059 32 19 95

F 059 33 19 95

OPENINGSTIJDEN:
ma-di-wo: 8u - 16u
do: 8u - 13u
vrij: 8u - 16u
za: 8u - 13u
zo: sluitingsdag

